

Европска унија позива на транспарентну и кредибилну истрагу о наводима да је против демонстраната током протеста 15. марта у Београду коришћено звучно оружје, изјавио је новинарима портпарол Европске комисије Гијом Мерсије.

Реагујући на актуелне поступке који се воде у вези са наводном употребом звучног оружја током протеста 15. марта прошле године, Гијом Мерсије је рекао да “ЕУ пажљиво прати ситуацију и понавља своје позив на кредибилну и транспарентну истрагу”.

“Очекујемо да свака истрага о овом питању буде спроведена у потпуности у складу са законом, без било каквог политичког притиска или перцепције политичког утицаја, као и да буду поштована основна права свих грађана, укључујући слободу

окупљана и слободу изражавања", рекао је Мерсије.

Он је подсетио да је Европски суд за људска права у априлу 2025. године наложио Србији привремене мере којима се од власти захтева да спрече сваку будућу употребу звучних уређаја за контролу масе, као и да обезбеде да особе које учествују у јавној расправи о наводној употреби таквог оружја не буду кривично гоњене.

Мерсије је истакао да су власти дужне да учеснике јавних окупљања заштите од повреда и насиља, обзиром да је то у складу са европским стандардима заштите људских права.

Подсетимо, 15. марта 2025. године у Београду је на позив студената организован највећи скуп у историји државе. У склопу програма одржано је и 15 минута тишине (касније је још једна особа подлегла повредама) за жртве у паду надстрешнице у Новом Саду, али се на 11. минути проломио звук, који су грађани касније описали као сличан налету авиона или неког возила које великом брзином наилази на окупљене у Улици краља Милана, од правца Теразија према Славији.

Маса у овом делу града раздвојила се на два дела и настала је велика паника међу људима. Наредних дана у јавности су изашле оптужбе да је коришћено сонично оружје – звучни топ.

Власт је негирала да се било шта од наведеног догодило, али је откривено да полиција поседује звучне топове под називом ЛРАД 450ХЛ, за које је прво тврдила да их уопште не поседује, па да их има али да стоје у магацинима, да би на крају Данас открио да су уређаји ипак монтирани на полицијским возилима, као и да су та возила била на улицама Београда тог дана.

Након тог инцидента велики број грађана јављао се лекарима, пријављујући сличне симптоме - вртоглавицу, главобољу, мучнину и зујање у ушима.

На наводе да је употребљен звучни топ реаговали су и из Брисела тражећи истрагу

догађаја, међутим Више јавно тужилаштво на челу са Ненадом Стефановићем већ 16. марта је наложило Првом основном јавном тужилаштву да формира предмет како би се идентификовала лица која су „ширила неистините информације у јавности“ да је у Ургентном центру УКЦС збринуто на десетине грађана са тегобама.

Председник Србије Александар Вучић, 16. априла 2025, изјавио је да су тврдње о употреби звучног топа на студентском протесту 15. марта у Београду "унапред организован и намеран напад на државу како би се испровоцирала апсолутна нестабилност и насилно рушење уставног поретка".

Он је претходно најавио и да ће истрагу овим поводом радити и амерички ФБИ и руски ФСБ, али је само ФСБ на крају објавио извештај у којем се наводи да "на основу добијених резултата може се донети категорични закључак да акустични уређаји типа емитера ЛРАД које поседују полицијски органи Србије нису примењени током протеста".

(Н1)